

Nr 50.

Av herr **Sandström**, *angående fondering i vissa fall av inflytande kommunalutskylder.*

Särskilt under senare tider har allt oftare inträffat, att kommuner råkat i ekonomiskt trångmål genom att skattemål, som rört sig om betydande belopp, efter besvär till Kungl. Kammarrätten och Kungl. Maj:t avdömts till kommunernas nackdel med undanröjande av vederbörande prövningsnämnds taxeringsbeslut. Då som bekant dylika skattemål i regel draga synnerligen lång tid, oftast många år — i ett fall ända till nio — innan de bliva slutligt avgjorda, äro de på grundval av prövningsnämndens beskattningsåtgärd, året efter dennas taxering till kommunerna influtna skattebeloppen av kommunerna för länge sedan förbrukade, då de slutligen genom Kungl. Kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag bliva skyldiga att till vederbörande skattebetalare återgälda de felaktigt upptaxerade beloppen.

Kommunerna sakna ju enligt gällande lag rätt till fondbildning och hava därigenom, särskilt under sjunkande konjunkturer och skatteunderlag, haft synnerligen svårt att gardera sig emot den plötsliga finansiella påfrestning, som ett dylikt sentima skattebesvärsavgörande innebär för dem. Ett flertal kommuner hava också hos statsmakterna måst göra framställning om extra ekonomiskt understöd för att kunna gå i land med återbärandet av de väldiga skatterestitutioner som blivit dem ålagda och motion om sådant stöd har även vid innevarande riksdag blivit väckt. (Åhus köping m. fl. kommuner.)

Det torde därför nu vara erforderligt och nödigt att på lagstiftningsvägen söka råda bot för de missförhållanden i fråga om kommunernas ekonomiska utveckling, som härutinnan råda, och tror jag för min del, att detta mål relativt lätt kan vinnas genom att till lagarna av den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse på landet och stad samt om församlingsstyrelse göra ett tillägg av innehåll, att sådana uppdebiterade kommunalutskylder, som äro beroende av taxeringsbeslut i taxerings- och prövningsnämnder, vilka inom laga tid före kalenderårets utgång av den skattskyldige eller dennes rättsinnehavare överklagats i högre instans, allteftersom de inflyta, ej få av den uttaxerande kommunen eller församlingen förbrukas för de löpande utgifterna, utan skola avsättas till en »skatterestitutionsfond» och ej få från denna fond överföras till kommunens eller församlingens disponibla tillgångar, förrän slutligt laga kraftägande utslag rörande skattebesvären föreligger, vilket tilldömt kommunen eller församlingen skattebeloppen i fråga. Bifallas däremot besvären, återbetalas av fonden medel till den skattskyldige, vad enligt det slutliga utslaget denne åbelöper. Å

fondens kapitalbehållning vid varje räkenskapsårs slut gottskrives fonden 5 procent årlig ränta. Kapital och upplupen ränta överförs i skilda poster vid räkenskapernas avslutande till följande år. Det må åläggas de kommunala revisorerna noga tillse, att dessa bestämmelser bliva av kommunernas och församlingarnas förvaltande organ till punkt och pricka iakttagna.

En på en överklagad taxering baserad utskyldsdebitering är ju att anse som en tvistig fordran och ingen reell tillgång och bör alltså icke av kommunerna upptagas och disponeras såsom sådan.

En viss svårighet vid tillämpningen av här föreslagna ordning ligger däruti, att en kommun vid uppgörande av sin stat för kommande år, vilket ju skall ske på landet före september och i stad före november månads utgång, ej har kännedom om, vilka av prövningsnämndens beslut bliva hos Kungl. Kammarrätten överklagade. Därav följer, att 1 års förskjutning måste ske i fråga om fondering av de utskyldsbelopp, som under kommande år inflyta på grund av vid årsskiftet överklagade taxeringsåtgärder, enär i annat fall brist skulle uppstå i den uttaxerande korporationens stat. Justering enligt detta förslag kan alltså ej ske förrän året efter det, då de tvistiga utskylderna inflyta, och dessa tvistiga utskyldsbelopp upptagas i staten för detta sistnämnda år såsom en kommunens skuld till den ovan omtalade skatterestitutionsfonden. Detta är ju en olägenhet, men huvudsaken vinnes dock, nämligen att kommunen och församlingen erhålla reserverade medel för att i sinom tid utan ansträngning eller statshjälp må kunna utanordna utdömda skatterestititioner.

Genom införande av en sådan ordning stärkes även kommunernas ekonomi därigenom att om skattebesvär i de högre instanserna avgöras till en kommuns förmån, en reserverad tillgång stiger upp och bliver disponibel för dess löpande utgifter.

Med stöd av det sagda tillåter jag mig föreslå riksdagen besluta att till Kungl. Maj:t avlåta skrivelse med hemställen,

att Kungl. Maj:t måtte efter verkställd undersökning föranstalta om sådant tillägg till lagarna av den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse å landet och i stad samt församlingsstyrelse, att kommunalutskylder som äro baserade å taxeringsåtgärd av taxeringsnämnd eller prövningsnämnd, vilken åtgärd blivit i laga ordning av den skattskyldige överklagad i högre instans, i den mån de inflyta, ej få förbrukas till kommunens eller församlingens löpande utgifter, utan skola avsättas till en särskild fond, upptagen såsom skuld i inkomst- och utgiftsstaten, till dess taxeringsärendet genom laga kraftäggande utslag blivit slutgiltigt avgjort.

Stockholm den 17 januari 1934.

Nils V. Sandström.